

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—, — Poštno-žekoval
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon Interurban 113.

Cena inseratom: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali ogla-
si vsaka beseda Din 1.20.

Nova uredba za vinogradnike-posestnike.

Oddelek za davke v finančnem ministrstvu je 16. januarja t. l. izdal navodilo, po katerem bi morali vinogradniki-posestniki za vino, ki ga sami pridelajo ter tudi sami za domačo rabo zaužijejo, ako ga iz občine, kjer je njihov vinograd, prepeljejo ali prenesejo v občino, kjer stanujejo, plačati državno in oblastno trošarino. »Kmetska zveza« s sedežem v Mariboru je, kakor smo poročali v »Slov. Gospodarju« 19. februarja, poslala 12. februarja finančnemu ministrstvu v Beograd ulogo in prošnjo, da se to navodilo ukine. Oddelek za davke v finančnem ministrstvu je nato izdal 21. februarja novo navodilo, s katerim je navodilo z dne 16. januarja ukinil. V novem navodilu se določa sledeče: Vinogradniki — posestniki vinogradov, ki sami ali s plačanimi dninarji obdelujejo svoje vinograde, pa ne stanujejo v občini, kjer so njihovi vinogradi, ako želijo tekom leta prenesti domov gotove količine vina za uporabo, morajo po izvršeni proizvodnji vina po 20. novembru, oziroma ako se pretakanje vrši pozneje, do 31. januarja prijaviti ves pridelek vina pristojnemu oddelku finančne kontrole. Oddelek bo prijave pregledal in ugotovil količino vinskega pridelka pri vsakem vinogradniku in o tem na pravil poseben zabeležek. Ti vinograd-

niki morajo s prijavo o pridelku vina obenem napraviti prošnjo, kolikovo s 5 dinarji, za dovoljenje, da morejo vino prenesti (prepeljati) domov in koliko na mesec. Oddelek finančne kontrole bo to prošnjo poslal finančni direkciji s poročilom, koliko je dotični vinogradnik v tem letu pridelal vina, kje je to vino ter kam in v koliki količini ga vinogradnik želi prenesti za domačo porabo. Finančna direkcija bo o tem izdala hitno odločitev o vsaki prošnji in ona more odobriti prenos vina iz ene občine v drugo brez plačila državne in oblastne trošarine za domačo porabo do 100 litrov mesečno. Ta količina se more prenesti enkrat ali večkrat tekom meseca. Izdano odobrenje bo finančna direkcija vpisala v kontrolno knjižico, ki jo bo potem pristojnega oddelka finančne kontrole poslala prošnjiku, kateri mora za knjižico plačati določeno ceno. Vinogradnik je dolžan prijaviti vsak prenos dovoljene količine vina za domačo porabo pristojnemu oddelku finančne kontrole, ki bo preneseno količino vina vpisal v kontrolno knjižico. Prenos grozdja in mošta (sladkega novega vina) za časa trgatve iz občine, kjer so vinogradi, v občino stanovališča je svoboden za vsakega brez vsake prijave in brez vsakega dovoljenja, ker to niso troš. predmeti.

nadaljnim obregovanjem. Radi našega lista se tudi ne bi pečali s »Kmetskimi listom« ter ne bi o tem izgubljali besede. Ako proti njemu izpregovorimo kakšno besedo, je to radi slovenskega kmeta in njegovih zadev. Stvar pa je ta: »Kmetska zveza« je poslala finančnemu ministru in drugim pristojnim činiteljem v Beograd strokovno utemeljeno ulogo in prošnjo, naj se novo tolmačenje trošarinskega zakona, izdano 16. januarja tega leta od oddelka za davke v finančnem ministrstvu, ukine. Po tem tolmačenju bi morali od zdaj naprej posestniki vinogradov, ki svojega vina ne zaužijejo v tisti občini, kjer je njihov vinograd, marveč ga prepeljejo ali prenesejo v občino, kjer stanujejo, plačati državno in oblastno (banovinsko) trošarino. O tej lepi, stvarno utemeljeni in dobro sestavljeni ulogi izreka »Kmetski list« v svoji številki, dne 26. februarja tako z viška dol to-le zafrkljivo sodbo: »V »Slov. Gospodarju« beremo, kako se je za neke želje slovenskih vinogradnikov zavzela »Kmetska zveza«. Pisec, ki je v »Kmetskem listu« zapisal sodbo o »nekih željah slovenskih vinogradnikov«, gotovo ne ve ali se ne zaveda, za kaj gre. Pisec najbrž ni sin kmetskih staršev, marveč mestno dete, ki vinogradniških razmer osebno na štajerskem ne pozna. Ko bi naše štajerske razmere poznal, bi vedel, koliko kmetov ima svoje vinograde v drugih občinah, kaj torej novo tolmačenje trošarinskega zakona pomenja za kmetskega vinogradnika ter menda ne bi sodil, da gre za »neke želje slovenskih vinogradnikov«.

Zanimiva je sodba »Kmetskega lista« ne samo o »nekih željah slovenskih vinogradnikov«, marveč tudi o »Kmetskimi zvezami« sami. O njej namreč tako-le modruje: »Kmetska zveza« nima nobenih posebnih pravic in nobene posebne moči, ampak ima le toliko pravice in moči, kolikor je ima vsako društvo in tudi vsak posameznik in prav nič več. Če torej »Kmetska zveza« piše ministru, naj naredi to ali to, je tako pisanje toliko vredno, kakor če mu piše Capov Nata ali pa Pungerčev Jože iz Kotlje vasi. Čudne besede iz ust človeka, ki se ponaša s tem, da je »kmetski pokretač«. Odbor »Kmetske zveze« in tudi odbore njenih društev tvorijo kmetje: po označbi »Kmetsk. lista« Capov Nata in Pungerčev Jože iz Kotlje vasi. Kaj ne da značilna označba?! Duh, ki iz njega izvira ta označba, je duh svobodomiselnosti, ki jo je ta »kmetski pokretač« prinesel s seboj iz liberalnega

Kmetom v preudarek.

Lastna korist in zgled drugih stanov kličejo kmeta k stanovski organizaciji. Stanovska organizacija pospešuje in goji strokovno in splošno izobrazbo kmeta, omogočuje izpolnjevanje kmetske proizvodnje, utrjuje podlago za gospodarski napredek posameznikov ter združuje posamezne kmetske ljudi v trdno strnjeno verigo kmetskega stanu. Zgled drugih stanov: delavcev, obrtnikov, trgovcev, industrijcev, celo tudi uradnikov, ki s krepko organizacijo branijo svoje interese in uveljavljajo svoje težnje in zahteve, mora kmetom biti v spodbudo, da zgradijo svojo lastno organizacijo, ki bo vse poedince, kateri so sedaj kakor raztepljeni udje telesa, zbrala in združila v eno. Lepo se

razvijajoča kmetska organizacija, ki temelji na načelih, katera so več kakor 1000 let slovenskemu kmetu sveta ter so bila od nekdanj najtrdnjše opora njegovega življenja, ni vsakemu pogodu. Oglejmo si nekoliko te »kmetske prijatelje« in posluhnimo malo njihovo »kmetsko« žebiranje.

»Kmetski list«.

Obregne se rad na »Slovenskega Gospodarja«. Mu nič ne zamerimo ter se tudi nanj nič ne jezimo. Dobro vemo, kolike zasluge ima »Slovenski Gospodar« za slovenskega kmeta v narodnem in gospodarskem oziru, da pa »Kmetski list« v tem oziru nima nobenih. Zato mu odkrito privoščimo veselje nad